

Korte biografie Martin Monnickendam (1874-1943)

1874 Martin Monnickendam wordt op 25 februari 1874 te Amsterdam geboren, zoon van Nathan Meijer Monnickendam en Roosje Rippe. Martin heeft één broer: Jacques (1872) en twee zusjes: Rachel (1879) en Liesje (1880). Vader is boekhouder bij een en gros leerzaak en weet de kinderen in redelijke welstand op te voeden.

1880-1895 Martin groeit op aan de Binnen Amstel 20, om de hoek van het Muntplein. Hij wordt in de vierde klas van de vijfjarige H.B.S. van school gestuurd omdat hij zit te tekenen. Zijn ouders onderkennen zijn talent en laten hem ter voorbereiding op het toelatingsexamen van de Rijksacademie van Beeldende Kunsten, les nemen bij de schilder J.A. Rust (die bij hen om de hoek woont).

1891-1895 Rijksacademie van Beeldende Kunsten Amsterdam. Leerling van August Allebé, N. van der Waay en Carl Dake. Raakt bevriend met Pieter Dupont, Lizzy Ansingh, J.P. ter Maten en Klaas van Leeuwen.

1895 Bezoek aan Londen met Nico Jungman en Gerard Koster.

1895-1896 Monnickendam woont en werkt twee jaar in Parijs. Deelt samen met de etser Pieter Dupont een atelier aan de Rue Boffin. Volgt colleges aan de École des Arts et Metiers en legt daar de grondslag voor het schilderij dat hem later beroemd zou maken.

1896 Monnickendam terug naar Amsterdam. Hij ontmoet daar Ida Elisabeth Rijss en begint een verhouding met haar.

1900 Monnickendam bezoekt Brugge.

1901 Voor de derde keer dingt Monnickendam mee naar de Prix de Rome. Het onderwerp is deze keer 'Boas en Ruth'. Hij moet het in de eindstrijd opnemen tegen A.H. Gouwe, P.C. Mondriaan en M. Butter. Monnickendam levert een prachtige prestatie, maar de prijs gaat naar A.H. Gouwe. Monnickendam krijgt zilver. Hij beschouwt dat als een afgang en weigert de prijs te aanvaarden.

1902 Hij betreft een atelier aan de De Ruijterstraat (thans Lutmastraat) dat hij tot 1925 aanhoudt.

1904 Monnickendam wordt lid van de kunstenaarsvereniging Arti et Amicitiae.

1905 Lid van de kunstenaarsvereniging Sint Lucas.

1906 Monnickendam treedt in het huwelijk met Alice Mouzin, directrice van de 'Industrieschool voor Vrouwelijke Jeugd'. Het huwelijk wordt uitbundig gevierd met zijn vrienden Gerrit Knap, Jopie Bremer, Jan Eissenloeffel en de beeldhouwer Abraham Hesseling. De huwelijksreis voert naar Zweden. Zij gaan wonen aan de Grensstraat 4 te Amsterdam.

1907 Monnickendam wordt stemhebbend lid van Arti.

1908 Op 24 augustus wordt zijn dochter Mona Rosa ('Roos') geboren. Monnickendam wordt vicevoorzitter van Sint Lucas.

1909 Gouden medaille in München voor de 'École des Arts et Metiers'. Gouden medaille tijdens de Vierjaarlijkse te Arnhem voor zijn schilderij 'De Fruitverkoopster'.

1910 Eerste solo-expositie bij kunsthandel Kleykamp te Den Haag.

1911 Op 24 april wordt zijn tweede dochter Ruth geboren. Freule de Jonge vraagt hem leraar (samen met Cornelis Spoor) te worden aan haar 'Internationaal Schilders Atelier'. Een atelier waar met name les werd gegeven aan dames uit de betere kringen.

1912 Gouden medaille tijdens de Vierjaarlijkse te Amsterdam voor zijn theaterstuk: 'Entr'acte'.

1913 De gouden medaille van Hare Majesteit de Koningin voor zijn schilderij 'Salomé'. Bezoek aan Empe.

1915 Met Willem Witsen zendt hij in 1915 werk in voor de tentoonstelling ter gelegenheid van de opening van het Panamakanaal en hij ontvangt daarvoor een zilveren medaille.

1916 Monnickendam wordt lid van de 'Onafhankelijken'. Gaat tekenen voor *De Amsterdammer*, weekblad voor Nederland. Eerste eenmanstentoonstelling (stadsgezichten) bij de kunsthandelaar Bernard Houthakker.

1917 Tweede tentoonstelling bij Houthakker, nu in Haarlem.

1918 Houthakker organiseert verkooptentoonstellingen in zijn eigen zaak, in Rotterdam en in Den Haag (bij Kleykamp).

1920 Tentoonstelling te Brighton met onder anderen Jan Toorop, Willem Witsen, Lizzy Ansingh, Kees van Dongen en Jan Sluyters.

1922 Tentoonstelling (tekeningen van de Veluwe) bij Bernard Houthakker. Maakt zijn eerste reis naar Duitsland en zijn tekeningen van deze reis worden bij Bernard Houthakker tentoongesteld.

1923 Bezoekt andermaal Duitsland (Goslar).

1924 Eretentoonstelling in het Stedelijk Museum ter gelegenheid van zijn 50^{ste} verjaardag. Bezoekt België en Luxemburg.

1925 Monnickendam koopt pand aan de Stadhouderskade 92 en verhuist daar naartoe in oktober van dat jaar. Maakt een reportage voor het *Algemeen Handelsblad* over de stormramp te Borculo.

1926 Bezoekt met vrouw en kinderen Normandië en Bretagne.

1928 Zendt samen met Jan Sluyters werk in voor een tentoonstelling in Pittsburgh.

1929 Eerste reis naar Italië en bezoekt Venetië.

1931 Tweede reis naar Italië en bezoekt onder andere San Remo.

Krijgt van de Gemeente Amsterdam een opdracht om een portret te maken van de acteur Louis de Vries in zijn rol als Hendrik IV in het gelijknamige toneelstuk van Pirandello. Tekent de stadjes rond de Zuiderzee als illustratie voor een serie artikelen in het *Algemeen Handelsblad* ('De Gedoemde Binnensee').

1932 Eenmanstentoonstelling bij de kunsthandel Buffa te Amsterdam. Derde reis naar Italië (Florence).

1934 Monnickendam wordt zestig en zijn vriend Bernard Houthakker organiseert een tentoonstelling. Hij wordt benoemd tot officier in de Orde van Oranje Nassau. Vrienden brengen geld bijeen voor zijn vierde reis naar Italië en hij bezoekt ditmaal Rome en Siena.

1937 Gouden medaille tijdens de Wereldtentoonstelling te Parijs.

1938 Oud-leerlingen brengen geld bijeen voor Monnickendams vijfde en laatste reis naar Italië (o.a. Rimini en Assisi).

1943 Monnickendam overlijdt ten gevolge van een longontsteking op 4 januari 1943 te Amsterdam.

In 1973 werd door de dochters van de schilder en Mr R.J.C. van Helden opgericht de Stichting Vrienden van de schilder Martin Monnickendam.

In 2009 schonk de stichting 900 werken aan de stad Amsterdam. Als dank daarvoor werd een grote tentoonstelling van deze werken in het stadsarchief gehouden. De Stichting schonk daarnaast diverse werken in de lopen van jaren aan het Rijksmuseum, het Amsterdam Museum, Het Joods Historischs Museum, Het Scheepvaart Museum, het Teylers Museum en de Fondation Custodia te Parijs.